

ZEE LAND

**DE ZEEUWSE ZAKEN
VOOR DE TOEKOMST
VAN NEDERLAND**

OZO

DE ZEEUWSE ZAKEN VOOR DE TOEKOMST VAN NEDERLAND

Zeeland is een bijzondere regio vergeleken met de rest van Nederland. Er wonen hier nog geen 400.000 Nederlanders (januari 2019) op een oppervlak zo groot als de Randstad. Zeeland wil haar bijdrage leveren aan de 'BV Nederland'. De Zeeuwse economie is stabiel met tussen 2014 en 2018 een groei van gemiddeld 2,3% (CBS, 2020). Bovendien is het de regio die al jaren de laagste werkloosheidcijfers van Nederland kent.

Het specifieke karakter van Zeeland maakt dat de regio veel mogelijkheden biedt. Het is een regio waar het aangenaam wonen, werken en recreëren is. De gemiddelde woningprijs is lager dan in de randstad en de meeste andere regio's van het land. In verschillende sectoren liggen banen voor het oprapen.

Zeeland biedt veel mogelijkheden om een bijdrage te leveren aan de toekomst van Nederland.

Bedrijven, kennisinstellingen en overheden werken hier dagelijks aan, maar op verschillende terreinen kunnen zij een steuntje in de rug gebruiken van het Rijk. Hiervoor vraagt Zeeland aandacht nu en straks bij de Tweede Verkiezingen van 17 maart 2021.

De flyer is een weergave van de grootste Zeeuwse belangen die de 15 Zeeuwse overheden, die samen het OZO (Overleg Zeeuwse Overheden) vormen, over het voetlicht wil brengen voor de Tweede Kamerverkiezingen. De flyer gaat daarom niet apart in op de op het bestuurlijk akkoord over compensatiepakket Marinierskazerne 'Wind in de zeilen'. Over dat pakket bestaat inmiddels bestuurlijk overeenstemming en geeft Zeeland een goede uitgangspositie. Hiernaast staan momenteel vanzelfsprekend ook in Zeeland de gevolgen van de coronacrisis centraal.

ZEEUWSE KANSEN

Herstel COVID 19

Bij het vaststellen van compensatiemaatregelen vanuit het steun- en herstellepakket economie en arbeidsmarkt specifiek te letten op de gevolgen voor juist de seizoensgebonden en grensoverschrijdende bedrijvigheid.

Zeeland denkt dan ook graag met het Rijk mee over het zodanig inrichten van de compensatieregelingen zodat zij ook voor het specifiek het Zeeuwse bedrijfsleven maximaal effectief kunnen zijn.

Energietransitie en klimaatadaptatie

Aan het Rijk vraagt Zeeland om samen met de betrokken actoren te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om de kerncentrale in Borssele na 2033 langer open te houden.

Middelen beschikbaar stellen vanuit Europa en het Rijk voor de energietransitie en klimaatadaptatie voor de ontwikkeling van groene waterstof (elektrolyser), in de vorm van het realiseren van een grootschalige groene waterstoffabriek (1 GW) en de aanleg van een 380 kV verbinding. Tevens zijn er middelen nodig voor een buisleidingeninfrastructuur voor de transport van CO2, waterstof, synthetische nafta en warmte.

Zo kan Zeeland blijven bijdragen aan de transitie naar een klimaat-neutrale industrie in 2050.

Gemeentelijke financiën en zorg

De Zeeuwse gemeenten kampen met grote financiële tekorten. Dat geeft risico's voor de realisatie van de maatschappelijke opgaven, en in het bijzonder de zorg. Om de zorg beschikbaar te houden, vraagt Zeeland het Rijk om meer middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de decentralisaties in het Sociaal Domein door de gemeenten en om bij de nieuwe verdeelsystematiek van het gemeentefonds in het sociaal domein rekening te houden met de bijzondere kenmerken van Zeeland.

Om de Jeugdzorg voor de Zeeuwse jongeren en hun leefomgeving te behouden en te verbeteren vraagt Zeeland het rijk rekening te houden met de bijzondere kenmerken van Zeeland voor de bekostiging. Maar ook aandacht voor grensoverschrijdende onderwerpen, zoals de kwaliteitsbewaking, alsook de arbeidsmarkt gerelateerde beperkingen.

Cultuur

Van het Rijk vraagt Zeeland steun om de culturele infrastructuur in stand te houden de ontwikkeling van de grensoverschrijdende cultuurregio te stimuleren onder meer met het INTERREG Vlaanderen-Nederland 2021-2027.

Wonen

Financiële ondersteuning op maat van het Rijk voor de uitvoering van een toekomstbestendige woonagenda.

Onderwijs

Aan het Rijk wordt gevraagd om van financiële steun en versoepeling van de regelgeving voor het behoud van de PO en VO scholen. Versoepeling van regelgeving t.b.v. nieuwe initiatieven voor beroepsonderwijs zoals Het Centrum Toptechniek in Terneuzen. Ondersteuning voor de verdere ontwikkeling van het maritieme- en groen onderwijs. Ondersteuning voor het ontwikkelen en een grensoverschrijdend Kenniscentrum voor Water, Energie en Voedsel oprichten om innovatieve oplossingen te realiseren voor een toekomstbestendige, veilige en welvarende Delta.

Bereikbaarheid

Zeeland vraagt het Rijk te investeren in een goed openbaar vervoersysteem met snelle verbindingen binnen de provincie en met de rest van het land. Aandacht voor het grensoverschrijdend openbaar vervoer naar Vlaanderen.

Hulp van het Rijk voor het tolvrij maken van de Westerscheldetunnel zodat inwoners van Zeeuws Vlaanderen zonder kosten in hun eigen land kunnen reizen.

Grensoverschrijdende samenwerking en ontwikkeling Kanaalzone Gent- Terneuzen

Zeeland vraagt om steun voor de realisatie van goede grensoverschrijdende weg- en rail infrastructuur, m.n. de railverbinding Gent Terneuzen

Ruimte om in de grensregio in concrete gevallen van bestaande conflicterende regelgeving af te kunnen wijken. De bestuurlijke werkgroep Berx Donner zal hier in haar eindrapport dat op korte termijn wordt gepubliceerd concrete voorstellen voor doen.

Landbouw en Visserij

Aan het Rijk wordt gevraagd om in de regelgeving rekening te houden met de belangen van deze bijzondere Zeeuwse sectoren en om samen met ons de nota landbouw, natuur en voedsel tot uitvoering te brengen.

TOERISME & VRIJETIJDSECONOMIE

9,2% van de totale Zeeuwse werkgelegenheid (181.000 banen) bevindt zich in de toeristische sector.

Met 18,6 miljoen overnachtingen en 43 miljoen uitstapjes in Zeeland is de vrijetijdseconomie van groot belang voor Zeeland en voor Nederland als geheel. In totaal genereren de uitgaven van bezoekers een waarde van € 1,86 miljard (gegevens 2018).

De impact van de vrijetijdseconomie vertegenwoordigt ook een grote maatschappelijke waarde en doet een beroep op de openbare ruimte, infrastructuur/bereikbaarheid en (publieke en private) voorzieningen. Een goede balans tussen ruimtelijke en economische ontwikkelingen, natuur & landschap, leefomgeving en beleving, inwoners en gasten is voor een toekomstbestendige sector van groot belang. In Zeeland staat kwaliteit voorop.

Met de verwachte groei van toeristen naar de Nederlandse kust zullen we nog meer moeten doen om het systeem robuuster te maken en de balans te behouden. Deze opgave verandert door de uitbraak van het coronavirus niet. Alhoewel met name dag attracties en groepsaccommodaties het erg moeilijk hebben zien we dat de verblijfsrecreatie zich heeft weten te herstellen na de eerste golf. Ook de situatie van de detailhandel en de horeca zijn zorgelijk. Deze zijn van groot belang voor het toeristisch product. Daarom ondersteunt

Zeeland deze sectoren met kennis en innovatieprogramma's. Tegelijkertijd werkt Zeeland aan de versterking van natuur en landschap en stimuleren we pilots rondom toeristische mobiliteit en verduurzaming.

Als gezamenlijke overheden constateren we samen met ondernemers dat in Zeeland een aantal sectoren zwaar getroffen wordt door het coronavirus en de noodzakelijke Rijksmaatregelen die dit tot gevolg heeft. Veel Zeeuwse bedrijven zijn in hun inkomsten seizoensgebonden en dreigen nu in het naseizoen opnieuw te worden gedupeerd. Zelf zijn wij als overheden binnen Zeeland om ondersteuning te bieden waar mogelijk. Echter, zonder ruimhartige steun ook van het Rijk zal een groot aantal bedrijven die belangrijk zijn voor het toerisme en bedrijvigheid in Zeeland deze periode niet overleven en de economie op lange termijn schaden.

Zeeland vraagt het Rijk bij het vaststellen van compensatiemaatregelen vanuit het steun- en herstellepakket vanuit economie en arbeidsmarkt specifiek te letten op de gevolgen voor juist de seizoensgebonden en grensoverschrijdende bedrijvigheid. Zeeland denkt dan ook graag met het Rijk mee over het zodanig inrichten van de compensatieregelingen zodat zij ook voor het specifiek het Zeeuwse bedrijfsleven maximaal effectief kunnen zijn.

ENERGIETRANSITIE & KLIMAATADAPTATIE

De aarde warmt op, de zeespiegel stijgt en we hebben vaker te maken met extreem weer. Zeeland wil een bijdrage leveren aan het voorkomen van verdere opwarming. Dit kan door over te stappen op duurzame vormen van energie. Zeeland beseft dat samenwerking hierbij cruciaal is en werkt daarom aan een Zeeuwse Klimaatadaptatie Strategie.

Er zijn hierin al grote stappen gezet. Meer dan vijftig procent van de elektriciteit in Zeeland wordt al met wind en zon opgewekt, en het Zeeuwse haven- en industriecluster is de grootste waterstofgebruiker van Nederland. Het platform Smart Delta Resources (SDR) is een uniek samenwerkingsverband van elf energie- en grondstof

intensieve bedrijven in Zeeland, West-Brabant en de Gentse Kanaalzone. Dankzij deze SDR-samenwerking ontstaan er allerlei initiatieven die de energietransitie in de regio verder op gang brengen en tegelijkertijd de concurrentiepositie versterken. Bovendien heeft Zeeland, als eerste provincie, op 10 maart haar Regionale Energiestrategie gepresenteerd om zich klaar te stomen voor een duurzame toekomst.

De door Zeeland gepresenteerde regionale energiestrategie stelt dat de kerncentrale in Borssele jaarlijks drie procent van de Nederlandse stroom opwekt zonder uitstoot van CO₂. De kerncentrale zal zoals het er nu uitziet in 2033 sluiten. De Zeeuwse overheden, aandeelhouders in de kerncentrale,

willen de centrale langer open houden om ook op langere termijn deze kernenergie in te kunnen zetten om aan de klimaatdoelstellingen te voldoen.

Aan het Rijk vraagt Zeeland om samen met de betrokken actoren te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om de kerncentrale in Borssele na 2033 langer open te houden.

Verder vraagt Zeeland om de middelen die vanuit Europa en het Rijk in de komende jaren beschikbaar worden gesteld voor de energietransitie en klimaatadaptatie, ook zeker ten goede te laten komen aan de Zeeuwse verduurzamingsprojecten. De verduurzaming van de Zeeuwse industrie draagt enorm bij aan de nationale doelen. Om deze bijdrage te behouden,

vraagt Zeeland hulp bij de ontwikkeling van groene waterstof (elektrolyser), onmisbaar voor de chemische- en procesindustrie. Zeeuwse ambitie is om omstreeks 2030 een grootschalige groene waterstoffabriek (1 GW) te realiseren. Daarbij wil Zeeland het Rijk vragen om bij te dragen aan het oplossen van het elektriciteitsnet, met name naar de Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone. Dit is het enige grote industriecluster in Nederland zonder 380 kV verbinding.

Tevens zijn er middelen nodig voor een buisleidingeninfrastructuur voor de transport van CO₂, waterstof, synthetische nafta en warmte. Zo kan Zeeland blijven bijdragen aan de transitie naar een klimaat-neutrale industrie in 2050.

AANTREKKELIJK ZEELAND OM TE WONEN, TE WERKEN EN TE LEVEN

In 2015 riep het Centraal Bureau voor de Statistiek de Zeeuwen uit tot de gelukkigste mensen van Nederland. Het is dan ook bewezen prettig om in Zeeland te wonen, te werken en te recreëren. Om Zeeland ook in de toekomst aantrekkelijk te houden wordt er hard gewerkt aan toegankelijke zorg, onderwijs en bereikbaarheid. Niet alleen voor de Zeeuwen die er nu wonen, maar ook voor de toekomstige inwoners. Van het Rijk wordt verwacht dat de bijzondere kenmerken van Zeeland ook worden gewogen in de verdeelmodellen van gemeentefonds en provinciefonds. Op de volgende thema's kan het Rijk de inspanningen van Zeeland versterken:

ZORG

Door de bijzondere demografische en fysieke kenmerken van Zeeland is het in deze regio een complex proces om voor iedereen de zorgvoorzieningen toegankelijk te houden. Zeeland doet er zelf alles aan om de zorg zo efficiënt mogelijk te organiseren. Bijvoorbeeld door het project Zeeuwse Samenwerking Sociaal Domein en het gezamenlijk traject Grip op kostenontwikkeling in het Sociaal Domein. Maar het lukt Zeeland niet alleen. Structurele hulp van het Rijk is nodig.

Om de zorg beschikbaar te houden, vraagt Zeeland het Rijk om meer middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de decentralisaties in het Sociaal Domein door de gemeenten (er is nu al een gezamenlijk jaarlijks tekort bij de Zeeuwse gemeenten van ongeveer 40 miljoen) en om bij de nieuwe verdeelsystematiek van het gemeentefonds (per 2022) in het sociaal domein rekening te houden met de bijzondere kenmerken van Zeeland. Zeeland blijft creatief bij het zoeken naar oplossingen omtrent het sociaal domein, maar zonder extra steun van het Rijk gaat het lastig worden om de zorgvoorzieningen, die in de rest van Nederland als normaal worden gezien, nog te kunnen betalen.

JEUGDZORG

De Zeeuwse geografische ligging heeft ook effect op de uitvoering van de jeugdhulp. Een deel van de Zeeuwse inwoners (vooral uit Zeeuws Vlaanderen) is gericht op Vlaanderen. Dit geldt niet alleen voor de ziekenhuiszorg, maar ook voor bijvoorbeeld de jeugdzorg. De fysieke en gevoelsmatige afstand tot Vlaanderen is vaak korter dan naar de rest van Nederland. Door de regels in Nederland betreffende o.a. kwaliteitsbewaking mag de jeugdzorg echter niet vanuit Vlaanderen uitgevoerd worden. Ook de arbeidsmarkt is voor de jeugdzorgaanbieders in Zeeland een aandachtspunt. Professionals uit Vlaanderen willen graag in Nederland werken maar door verschil in regels is dat niet mogelijk. Onder meer de Stichting Kwaliteitsregister Jeugd is daarbij een probleem.

Het verdwijnen van jeugdzorgaanbieders uit het Zeeuwse zorglandschap, maar ook het moeilijk contracteren van jeugdzorgaanbieders in het land maakt dat Zeeuwse jongeren regelmatig geen hulp op maat kunnen krijgen. De jeugdbescherming is geen specifiek Zeeuws onderwerp omdat dit landelijk ook veel aandacht krijgt, maar de uitvoering is wel een Zeeuws aandachtspunt. Op dit moment onderzoeken we in Zeeland hoe we de Gecertificeerde Instelling -functie passend kunnen invullen.

Om de Jeugdzorg voor de Zeeuwse jongeren en hun leefomgeving te behouden en verbeteren vraagt Zeeland het volgende aan het rijk: Rekening houden met de bijzondere kenmerken van Zeeland voor de bekostiging. Maar ook aandacht voor grensoverschrijdende onderwerpen, zoals de kwaliteitsbewaking, alsook de arbeidsmarkt gerelateerde beperkingen.

CULTUUR

Zeeland heeft een hoogwaardig cultureel aanbod met evenementen als Concert at Sea tot het Zeeland Nazomerfestival. En sinds lange tijd weer twee instellingen in de basisinfrastructuur van het Rijk. Zeeland heeft een culturele infrastructuur met een (inter)nationale uitstraling, maar door corona staat die infrastructuur onder druk. De sector is wendbaar maar - nog - niet weerbaar.

Cultuur heeft een belangrijke intrinsieke waarde en is essentieel voor de leefbaarheid van onze provincie. Ook is het in zichzelf een belangrijke economische sector én pijler onder het vestigingsklimaat. Als stedelijke cultuurregio investeren gemeenten, provincie en culturele sector om de culturele basisinfrastructuur van Zeeland vitaal te houden. Een inzet die de sector ook post-Corona perspectief biedt en aansluit op een trend waarin mensen zich vaker buiten de randstad zullen vestigen.

Daarbij blijven de schaal en eilandenstructuur van Zeeland een uitdaging voor de bereikbaarheid en het verdienvermogen van de culturele sector erkent ook de Raad voor Cultuur. De nieuwe vierjarige Rijksregeling 'vernieuwen en verbreden' betekent

een eerste impuls op weg naar de versterking van de relatie Rijk-regio. Graag zien wij deze relatie duurzaam geborgd in een vast basisvolume binnen de culturele basisinfrastructuur van het Rijk voor de provincies Drenthe, Flevoland, Fryslân, Limburg en Zeeland. Provincies waar de culturele infrastructuur volgens de Raad voor Cultuur nog kwetsbaar is en een dergelijke reparatiefactor naar onze mening nodig is.

Zelf investeren wij fors, maar met een teruglopend financieel perspectief is en blijft steun van het Rijk onontbeerlijk, voor behoud van het hoogwaardige aanbod en verdere ontwikkeling. Daarnaast zien wij grote kansen in de samenwerking met Vlaanderen, in het bijzonder de stad Gent. Binnen de grensregio is de wisselwerking tussen de stedelijke voorzieningen van de stad Gent en de landschappelijke kwaliteiten van Zeeland een gouden combinatie.

Van het Rijk vraagt Zeeland steun bij de verdere ontwikkeling van deze grensoverschrijdende cultuurregio door gebruik making van North Seaport District (als NOVI-concentratiegebied) en de nieuwe programmaperiode van INTERREG Vlaanderen-Nederland.

WONEN

Het woningbestand in Zeeland moet de komende jaren verder worden aangepast aan eisen van de volgende generatie inwoners. Door de demografische ontwikkeling is dit een andere opgave dan elders in Nederland. Zelf neemt Zeeland initiatief door het opstellen en uitvoeren van een woonagenda met gemeenten en het inzetten van een subsidieregeling. Vooruitkijkend naar 2040 ziet Zeeland een aantal woonopgaven die op de regio afkomt waarbij de gemeenten hulp nodig zullen hebben. De belangrijkste opgaven zijn:

Een toekomstbestendige woningvoorraad

In Zeeland liggen de opgaven voor een belangrijk deel in de bestaande voorraad: Niks doen kost meer geld dan het aanpakken van de bestaande voorraad. Hoe maken we de bestaande woningvoorraad in de wijken en dorpen toekomstbestendig op een demografische verduurzamende manier.

Toekomstgericht programmeren

Toevoegen van de juiste woningen aan de voorraad met focus op kwaliteit. Bij nieuwbouw gaat het om meer dan enkel 'bouwen, bouwen, bouwen' en ligt de focus meer op de kwaliteit.

Inspelen op trends

Verder worden we als overheden geconfronteerd met trends en ontwikkelingen die om een antwoord vragen. Zoals bijvoorbeeld het flexwonen, huisvesting arbeidsmigranten, etc. Hiervoor zullen we meer moeten innoveren en experimenteren.

Om als Zeeland gedeeld perspectief te realiseren stellen gemeenten, provincie en belanghebbenden samen een woonagenda op. In de woonagenda geven de samenwerkende partijen in Zeeland aan waar zij de komende jaren op willen inzetten. *Van het Rijk heeft Zeeland financiële ondersteuning nodig die op maat zijn bij deze transitie.*

ONDERWIJS

De ambitie is een duurzame, betaalbare en bereikbare onderwijs- en onderzoeksinfrastructuur. Zowel door een hoogstaand aanbod van nicheopleidingen en onderzoek als van een aantrekkelijk onderwijsaanbod van reguliere opleidingen. Het aantal leerlingen daalt echter en de verwachting is dat deze trend zich zal voortzetten. Er worden dan ook oplossingen bedacht om hiermee om te gaan.

Bèta Campus

Door gefaseerde ontwikkeling van Bèta Campus Zeeland: oprichting van het Joint Research Center en uitbreiding van het aanbod met de Engineering track, krijgt de samenwerking tussen onderzoek en onderwijs een extra impuls. Omdat het bedrijfsleven zich hierbij aansluit wordt de doorstroming van kennis uit onderzoek naar de praktijk geïntensiveerd. In en buiten de regio bestaan al veel bilaterale banden tussen de onderwijs- en onderzoeksinstituten, overheden en organisaties. Er is een breed gedragen ambitie om krachten en financiering te bundelen en om gericht te werken.

Met steun van het Rijk willen Zeeland deze koers door ontwikkelen en een grensoverschrijdend Kenniscentrum voor Water, Energie en Voedsel oprichten om innovatieve oplossingen te realiseren voor een toekomstbestendige, veilige en welvarende Delta.

Kennis en Innovatienetwerken

In Zeeland wordt in sectorale samenwerkingsverbanden tussen overheden, kennisinstellingen en bedrijfsleven, gewerkt aan het bevorderen van kennis en innovatie. Deze netwerken hebben behoefte aan een 'fysieke infrastructuur': Technologie-parken, fieldlabs en incubators. In deze faciliteiten wordt gewerkt aan de valorisatie en het testen van innovaties en onderzoek. *Extra bekostiging vanuit het Rijk zou deze ontwikkelingen -en daarmee de innovaties in het brede MKB bespoedigen.*

Onderwijs- en kennisinfrastructuur

In Zeeuws-Vlaanderen zijn StartGroepen opgezet om uitstroom van peuters naar gratis opvang in Vlaanderen te voorkomen. Hiermee wordt de instroom naar het Zeeuws Vlaamse onderwijs gestimuleerd en worden de overlevingskansen van de scholen vergroot. *Aan het Rijk wordt gevraagd om van financiële steun en versoepeling van de regelgeving voor het behouden van de PO en VO scholen.*

Ook in andere delen van Zeeland staan scholen onder druk wegens dalende leerlingaantallen. Er wordt nauw samengewerkt om de terugloop op te kunnen vangen. Het Centrum Toptechniek in Terneuzen is daarvan een mooi voorbeeld. Door traditionele examenregels voor kaderleerlingen, dreigen dergelijk succesvolle initiatieven echter te worden belemmerd. *Ook hier wordt aan het Rijk gevraagd om versoepeling van de regelgeving.*

Maritiem en Groen onderwijs zijn ook voorbeelden die passen bij Zeeland en van groot belang zijn voor de economie en

samenleving. We willen deze vormen van onderwijs daarom innoveren en uitbouwen. *Extra bekostiging vanuit het Rijk is nodig om deze ontwikkelingen versneld door te voeren.*

Bereikbaarheid

Afstanden in Zeeland zijn groot en de eilanden zijn verbonden door kwetsbare en kostbare verbindingen. De exploitatie van goed openbaar vervoer wordt steeds ingewikkelder en de autoafhankelijkheid is groot. Dit maakt dat Zeeland een kwalitatief bereikbaarheidsprobleem heeft. Vooral met betrekking tot onderwijs en zorg. Zeeland is bezig met het ontwikkelen van nieuwe mobiliteitsconcepten. Op basis van slimme mobiliteit wordt maatwerk met kleinschalige vervoersinitiatieven aangeboden.

Mondiale ontwikkelingen op het gebied van klimaat en logistiek stellen de havens voor grote, gedeelde opgaven. Internationale samenwerking versterkt de havens en verstevigt de concurrentiepositie. Een gelijk speelveld en goede bereikbaarheid van de Zeeuwse havens is daarbij van groot belang. *Verbetering van de ontsluitende spoorinfrastructuur is noodzakelijk.*

Zeeland vraagt het Rijk te investeren in een goed openbaar vervoersysteem en vooral slimme mobiliteit met maatwerkvervoer. Naast kleinschalig en vraagafhankelijk vervoer heeft Zeeland behoefte aan snelle verbindingen binnen de provincie en met de rest van het land. Dit betreft de Zeeuwse spoorlijn en aanvullend én aansluitend daarop sterke hoogwaardige OV verbindingen met de bus. Met name in de Noord-Zuid richting: de lijn Gent - Terneuzen - Goes - Zierikzee - Rotterdam. Een goede dienstregeling tussen Zeeland en de rest van Nederland per spoor is noodzakelijk om studeren en werken in Zeeland aantrekkelijker te maken.

Hoewel Zeeland betrekkelijk weinig dagelijkse files kent is de bereikbaarheid over de weg kwetsbaar. Er is maar één autosnelweg, de A58 van Bergen op Zoom naar Vlissingen. De verbinding van Goes via de Westerscheldetunnel naar Zeeuws-Vlaanderen is eveneens een verbinding van hoge kwaliteit. Op dit traject wordt echter nu nog tol geheven om de kosten van de Westerscheldetunnel terug te verdienen. *Zeeland bepleit hulp van het Rijk voor het tolvrij maken van de Westerscheldetunnel.*

De verbindingen tussen de eilanden en van en naar Zeeland via bruggen, tunnels en dijken zijn zeer kwetsbaar en kostbaar in beheer en onderhoud. De kwetsbaarheid geldt met name voor de verbindingen naar het noorden richting Rotterdam maar ook voor de A58. Het merendeel van deze wegen bestaat uit twee keer één rijkstrook. De meest kwetsbare verbinding is dan de route via de Zeelandbrug en Rijksweg N59 naar het Hellegatsplein. De capaciteit zit tijdens drukke toeristische dagen aan de grens en bij een calamiteit wordt Zeeland praktisch onbereikbaar.

LANDBOUW & VISSERIJ

Als een van de grootste akkerbouwprovincies van Nederland en een van de belangrijkste centra voor de handel in vis, schaal- en schelpdieren in Europa, is Zeeland zowel letterlijk als figuurlijk een voedingsbodemp voor Nederland en Europa. De Zeeuwse landbouw- en visserijsector staan voor stevige opgaven. De transitie naar een meer duurzame landbouw die bijdraagt aan klimaat- en biodiversiteitsdoelstellingen is noodzakelijk voor een duurzame en houdbare sector. Voor de visserij geldt dat het ruimtesbeslag op de Noordzee, de Brexit, de aanlandplicht

en het verbod op pulsvisserij een zware wissel trekken op de toekomst van de sector in Zeeland.

Aan het Rijk wordt gevraagd om in de regelgeving rekening te houden met de belangen van deze bijzondere Zeeuwse sectoren en om samen met ons de nota landbouw, natuur en voedsel tot uitvoering te brengen. Zo blijft Zeeland een grote én gezonde voedingsbodemp voor Nederland.

GRENSOVERSCHRIJDENDE SAMENWERKING

Grensoverschrijdende samenwerking is essentieel voor de Zeeuwse economische ontwikkeling, arbeidsmarkt, natuurontwikkeling en behoud van voorzieningen. 'Niet grenzen aan de groei, maar groeien aan de grens' is dan ook het motto van de werking van de Euregio Scheldemond. Concreet voorbeeld van deze ambitie is North Sea Port (NSP), ontstaan uit de fusie van Zeeland Sea Ports en de haven van Gent en de ontwikkeling van de Kanaalzone Gent-Terneuzen. NSP is met een toegevoegde waarde van 14,5 miljard euro de derde haven in Europa. Om verdere ontwikkeling goed te kunnen faciliteren is het van belang hoge prioriteit te geven aan de ontwikkeling van de railverbinding Gent-Terneuzen en een goede (obstakelvrije) aansluiting van de verdubbelde Traktaatweg op de R4 Zelzate/Gent.

Daarnaast staat de Kanaalzone Gent Terneuzen voor een majeure energietransitie opgave in de chemie en proces industrie die van groot belang is voor het toekomstige

verdienvermogen van de regio en voor de werkgelegenheid. Wij vragen hiervoor financiële steun vanuit het Rijk en Europa, bijvoorbeeld in het kader van het Just Transition Fund en het nationale herstelplan dat in het kader van de Recovery And Resilience Facility wordt opgesteld.

Voor het groeien aan de grens is het wegnemen van knelpunten in regelgeving tussen Vlaanderen en Nederland een belangrijke randvoorwaarde. In het bijzonder op het terrein van de arbeidsmarkt, sociale zekerheid, onderwijs en milieuregelgeving.

Zeeland vraagt om ruimte om in de grensregio voor concrete gevallen van bestaande regelgeving af te kunnen wijken. De bestuurlijke werkgroep Berx Donner, die als opdracht heeft een aantal concrete grensknelpunten op korte termijn aan te pakken, zal hier in haar eindrapport dat op 4 november a.s. tijdens de Vlaams Nederlandse Top wordt gepubliceerd, concrete voorstellen voor doen.

Het Overleg Zeeuwse Overheden (OZO) is een samenwerkingsverband waarin alle vijftien Zeeuwse overheden vertegenwoordigd zijn. Het doel van het OZO is een bestuurlijk overlegplatform te zijn voor een optimale en integrale behartiging van de strategische belangen van Zeeland. Samen met externe partijen werkt het OZO aan de interbestuurlijke opgaven van Zeeland. Het OZO trekt samen op in de Haagse en Europese lobby. Uiteraard worden ook de raden, staten en AV betrokken met wat het OZO doet. Meer weten over het OZO? Bezoek de website: www.samenzeeland.nl Ook is het OZO te vinden op LinkedIn: www.linkedin.com/company/regiobureau-zeeland

OZO